

Издавац Недјељом.

Цијена:
За ПРВУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ф., на по год.
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новина.

За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
годину 20 франка, на по
године 10 франка, на чет-
врт године 5 франка.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Лист за политику и књижевност.

Претплата може се у
додатку писмом испо-
средом администрације «Гл.
Црногорац» на Цетиње, а
може се и картом уплате
из поште у Котор-
Долу или у уредни-
шту. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новина. За огласе веће
и на дуже вријеме мије.

ЦЕТИЊЕ, 17. Априла.

У прошлом броју овога листа ми смо повукли неколико крупнијих погеза у намери да обилежимо главније линије програма који служи за правац унутрашњој политици наше владе. Казали смо, да она у начелу признаје потребу свестраног и хармоничког развоја наше државе, по да ће ту потребу намиривати само поступно и полагано, према сили дашњих средстава, а начином рационалним који не допушта скокове него захтијева да се редом иде, држећи се при тој оцјене коју нам пружа главна циљ и задатак наше државе.

Овом приликом хоћемо да покажемо у каквом односију стоји овакав правац унутрашње политике према политици спољашњој.

За малене државе важи оно практично опробано и исторички објективно правило: што мање спољашње политике, а што више добре унутрашње.

Кад се обазремо по свијету, доиста видимо да само велике и моћне државе могу водити и да фактично воде праву самосталну спољашњу политику, која дјелотворно утиче на општи положај као и на промјене које се догађају у свијету. А малене и немоћне државе или се савијају око великијех према својим интересима или ејде кад куће на миру на гледају своја посла и хвале Бога ако смо ко год у њих не такне.

Која би држава хтјела данас да драма у свијету својом спољашњом политиком а не би имала са собом милион бајонета и неколико стотина милиона талијера, показала би се пред свијетом само смијешна, и то би јој још најмања казна била. Видимо да и велике и моћне државе прелају једна од друге и фино пипају једна другу суровим махом не раздражи и не увриједе. Видимо даље и то, како и те моћне државе, стјечајем неповољнијих околности, дођу у такав тјеснац, да се крај све своје моћи и снаге морају упутијати и угрбити пред савезницима, а чијем од себе, а то све рад тога што интересе своје цијене много више него изражу хвалу да држају спољашњом политиком свијета, и што разумно умију чекати на своје вријеме — које је опет у спољашњој политици најбоља политика.

Кад је тако код великијех и моћнијех држава, код малијех и слабијех још више приједо правило да се ма нито не атрчавају у спољашњој политици, јер лако могу сринути у своју пропаст, по да иду мудро и разумно, пазећи на своје вријеме и на добре згоде, у којима и мања снага може да буде довољна за постизање изијеснијех циљева.

По има још једно начелно заглавље које каже, да моћ спољашње политике расте у истој пропорцији у којој расте унутрашња снага једне државе.

Да ово заглавље стоји, свиједочи нам историја — ако хоћете и она од најновијег доба.

А кад то стоји, онда за малене државе, ако хоће да имају што више самосталности у својој спољашњој политици, нема ништа прече него да што више пажњу обрате његовању унутрашње снаге своје.

Ето ту смо дошли на главни задатак унутрашње политике сваке државе, која се састоји у томе: да се негује унутрашња снага њена, а то се постизава добром унутрашњом полити-

ком у управи, просвјети, привреди, финансији, народном здрављу, војничству. Што више успјеха постигне влада једне земље у тијема грама унутрашњег рада свога, тим ће већа бити она цјелокупна слојена снага, којом ће моћи, кад јој затреба, располагати у својој спољашњој политици.

Кад смо видјели да се без милиона бајонета и талијера не може дрмати спољашњом политиком свијета и да моћ и утицај спољашње политике сваке државе расте са њеном унутрашњом снагом а ова се постизава добром унутрашњом политиком, онда је доказана ваљаност онога правила које више истакосмо као особито циљско: по за мање и слабије државе: што мање спољашње а што више добре унутрашње политике.

Ако покушамо да ова општа посматрања примјенимо на одношаје наше драге отаџбине, ми ћемо доћи до овнијех резултата.

Црна Гора имала је до скоро свој парочити историјски задатак, у којем је била усредсређена цијела њена политика: и спољашња и унутрашња. Господари Црне Горе вазда су те на уму имали, и с тога видимо да је сва радња њихова управљена била на то како ће Црна Гора што сретније ријешити свој историјски задатак. Ту вије могло бити збора о њској унутрашњој и спољашњој политици у размјерима и облицима модерним: ту је снаги грама народне снаге вриједио само у толико у колико је могао да припомогне сретном изведењу мисије црногорске.

Данас је то већ нешто мало другачије. Благодарећи берлинскоме конгресу, ми смо осуђени да водимо нешто мало и спољашње политике. Разумије се, да та политика мора вазда бити удешена према историјском задатку Црне Горе који јонте није са свијем ријешен; и баш због тога о којој се мора што мање чути у свијету, она се мора што више резервисати и зато веће мјесто уступити унутрашњој политици наше државе која је позвана да дигне снагу наше земље и да је довољно припреми за њене спољашње задатке који леже у још са свијем неизвршеној мисији Црне Горе.

Ми се радујемо, што можемо овом приликом констатovati, да је влада Његовога Височанства вазда умјела сачувати се од опасне коцкарске игре у високој политици која није за малене земље, и да је вазда знала одржати се на оној линији којом су најбоље гарантовани у спољашњој политици интереси наше државе. За ово три године дана, на и у саме потоне дане, бивало је доста довољно тежких искушења, довољно заманљиве трке за политичке коцкарке: по влада Његовога Височанства и сувише осјећа на разним својим терет велике одговорности коју на њу свадују интереси народни, него да би срушила на малу високе политике, у којој се игра — va banque.

Више но влад пажњу нам данас интереси наши, да сву нашу спољашњу политику сведемо на што мању мјеру, а ова се састоји у томе: да се што боље пазимо са снагама, нарочито пак са сусједима с којима су толики интереси наши еволуирали, као и с онцима које су вазда не само наклоњене биле нашем свекозном напретку него га и својски потпомагале.

Опет с друге стране исти интереси наши пажњу нам заповиједна на-

чином, да нашу унутрашњу политику развијемо у што вишој мјери, а у таквом правцу којим ћемо моћи што прије и што више развити нашу унутрашњу снагу и особитије је вријемом за њене спољашње задатке.

Дакле: што мање спољашње политике, а што више добре унутрашње.

На Њега стигла нам је јуче депеша, да је аустро-угарски заједнички државни министар финансије Славја подnio оставку.

Шта је побудило г. Славју да тај колач узми, то нам се у депеша не каже. Али кад уочимо данашње прилике у Аустро-Угарској, онда лако можемо докучити шта је г. Славја наглаго да поднесе оставку.

Г. Славја, као заједнички државни министар финансије у Аустро-Угарској, уједино је и врховна глава земљске управе у Босни и Херцеговини. Незнамо је, да ствари у Босни и Херцеговини не иду баш како би требало, а најмање држава аустро-угарска, којој је на берлинском конгресу повјерен чисти задатак да те земље умири и уреди, може с њима бити задовољна. Аустро-Угарска потрошила је до данас на рачун тога свог малог неких 200 милиона флорина, а те земље не само да нијесу примирене и уређене, него се још у њима у потонује пријемо раскалао устанак, зарат којег је влада аустро-угарска морала да развије зајредну убојну силу и да потроши приличну суму новца да би га самаладала и угунила.

То дабме не може бити ни најмање пријатно ни влади ни народима у Аустро-Угарској. Влада је принуђена била, да у два маха ниште повећи кредит од делегација, а тај кредит толико више бригу задаје народнијема преставницима, што он у краткијем обротама времена расте с геометријском прогресијом, те су чланови делегација, крај свега тога што их влада увјерава да је устанак самалад, у великом страху не ће ли се да камаку Октобра хјесца опет искати нови кредит који ће бити три пута већи него што је данашњи.

У самијема одборским сједницама делегација мора да је мало доста крупнијех ријечки, које нијесу могле бити пријатне влади аустро-угарској. Нарочито јављају листови аустро-угарски, како је бивши аустро-угарски министар иностранијех дјела, познати гроф Андришија, с толиком жестином говорио против владине политике у Босни и Херцеговини, да је то свијећа у очи пало и да га је сам цар иза сједнице у нарочиту аудијенцију к себи позвао.

По свему томе можемо судити, да се влада аустро-угарска поводом догађаја у Босни и Херцеговини не осјећа у најпријатнијем положају, а тијем се и оставка министра Славја довољно тумачи.

Да и саме делегације аустро-угарске нијесу међу собом слојене, то видимо јасно из извјештаја, што су га поднијели одбори тих делегација.

Одбор аустројске делегације одобрава влади цијели тражени кредит; по одбор угарске делегације ниште да се с тога кредита скину 2,033.000 и изјављује да ни по што не ће од тога одустати.

Као што видимо из коначног резултата гласања у заједничкој сједници делегација, угарска је страна одржала побједу и влади је одобрен кре-

дит за 2,033.000 флорина мањи по што га је тражила. Њој министар мораће за толико милиона флорина штедјети при савијавању устанка у Босни и Херцеговини.

Али разлика између угарске и аустројске делегације показује се не само у цијенима него и у развојима. То се јасно види из извјештаја којим су оба одбора истеклијени своје приједлоге. Одбор аустројске делегације доноси у краткој срум извјештају савиштели министара, каже како је нужно да се у Босни и Херцеговини што прије редовно стање успостави, ономије и на штедљивост, но у главном никаква начелна гледишта не истјече.

То исто наводи с почетка и одбор угарске делегације, но у даљем развоју свога извјештаја тај одбор истјече два важна гледишта, која нарочито у очи падају и пажњу заслужују. Тај одбор наводи да апелација Босне и Херцеговине није тако хитна ствар, и да би не само нецјелиходно него и немогуће било, да се оно чистото спољашње питање, које се само дипломатским путем може ријешити, потегне сад одмах на расправу и на рјешење.

Друго гледиште угарске делегације, изражено у извјештају њенога одбора, има не мању важност. Оно се односи на будући државоуправни састанак Босне и Херцеговине. Незнамо је, да у Аустројци има изијесних политичких кругова који би ради били да од Босне и Херцеговине начини аустро-угарску војничку крајину. Угарска је делегација томе одлучно противна и она у свом извјештају у најпријед улаже своју ограду против уваљања војничке управе у окупирањем провинцијама.

Признати се мора да су оба гледишта угарске делегације потпуно основана. Питање о апелацији Босне и Херцеговине није само унутрашње питање аустро-угарске монархије, него је то једно еминентно међународно питање које је везано за најновији међународни уговор и које се не може ријешити без учешћа и савјеса свих сила потписанијех на том уговору. Из тога гледишта као логична поизједила и то, да се државоуправни односи Босне и Херцеговине према Аустро-Угарској све догае не може одређивати докле Аустро-Угарска стоји у Босни и Херцеговини само као мандатар сила потписаница берлинскога уговора и докле се не разријешити државоуправни односи у којем те провинције стоје према отоманској паремии и који је признат и потврђен не само берлинским конгресом него и нарочитом конвенцијом склопљеном између порте и кабинета аустро-угарског.

Према томе гледишту угарске делегације мора се рећи да је потпуно правално.

С друге опет стране неда се тајити, да Аустро-Угарска има да се бори у Босни и Херцеговини с тежкоћама не малијема, на које напала у својој мандатарској мисији. Из тих тежкоћа произашли су устанци у тијем крајевима, који су са свијем природном нуждом проузроковали да је таме данас опште стање много заплетеније и неуријешеније него што је могло бити у самоме оном часу, кад је Аустро-Угарска ушла у те крајеве.

Такво стање наравно да не може оставити у добром расположењу ни владу ни народне представнике у Ау-

стро-Угарској, и биће без сумње да се само том узроку има приписати не само то што је министар Славнија поднио изјаву него што је и потражени од владе кредит и у смањеној мери од 21.700.000 форина једна продор у делегацијама са познатом изишном од 14 гласова.

Види се из свега, да се и у самима патриотским круговима горко осјећа тјескоба у коју је запала монархија аустро-угарска окупацијом Босне и Херцеговине.

Видјели смо више пута, да се листови аустро-угарски разликују од својих влада у оцији пријатна и односија на овјема кризисима. Не вјерујући својим владама, које једино могу бити вјерно изјештене преко својих заступника о свему што се одаје збога и догађаја, ти листови сваки час падају у погрешку, да ствара и односија на овјема странама или на кезања или из але намјере напонак изврлу и у напонак облику престављају.

Тако је прве неколико дана један ратоборни нештавски лист изјавио да Црна Гору доистиницима начини, која је доводило само извести на да се увиди до које емијисности може да доведе главни новинар изјавио листове аустро-угарске.

Ево како Црној Гори крејети нештавски лист, који је прве неке недеље изјавио на Цетиње свога нарочитог изјештатеља у лицу једнога сина од којега Јановића:

„Ми војујемо у правом сусрету против Црне Горе, за којом стоји Русија. Ова је устанак потицати да се не угаси. Ми морамо тријети све црногорске императивне, само да не објесимо себи на врат рат с Русијом. То није часна политика. Црну Гору изамо у паклама, можемо је задржати прве него ли јој дође руска помоћ. Ми не ћемо имати мира од Црне Горе док је не потучемо и од мора не одједимо и на околне не оградимо новом војничком границом, да се не угаси ни ишнети. Темел је југославенски епитијак, који није дажне вијести, јер Црна Гора једно говори а друго твори.“

Ош гриво, тврдо је мливо!

Устанак пред делегацијама.

Делегације аустро-угарске састале су се у суботу 3. ов. м. да виједају и одлуче о трајави владе аустро-угарске, која није да јој се одобри чови кредит од 23.700.000 за узроче устанка у Босни и Херцеговини.

По што су испуњене све провиније формалности, делегације су отишле свој рад предавати одборима својим на оцију владину приједлогу.

Одбор угарске делегације, у којем изају четири члана, држао је у уторак 6. ов. м. од 11 ура прије подне до 2 уре по подне своју сједницу.

Изјештицај тога одбора, Гавро Барош, изјавио је да се прихвати други и седми тачка владиног приједлога. Рече да је потаже разложити ствар, када она дође под специјалну расправу, али сад није заједничку владу о овоме: 1. Каково је сад стање на јужном крају Далмације и по окупацији покрајинама, и је ли устанак до тог степена евидан, да се мо-

же стално падају, да ће се оне покрајине барем у блиској будућности умирити? 2. Раде ли мјесне власти тамошње, а нарочито у окупацији покрајинама, и хоће ли довести ушнати прорачунава прихода, узвешти једино приход од царине који је прорачунава на 600.000 фор. 3. Шта емијира влада што се тиче односија окупацијних земаља према монархији? 4. Остаје ли влада при том, да се има извести војнички закон, и ако остаје, у којој ће се мјери и кад ће се рекрутација извести? 5. Како стоји народ у окупацији покрајинама, и је ли потица да Турци дођу, ако ће и податано? 6. Шта је влада заједничка ошнати, како су се држале Србија, а особито Црна Гора? Је ли истина, да се тамо нашла не само руских или болше рећи панславистичких незадовољника већ и интеллигенција, због чега су неки познатиористи, а међу ошнати и један ишнати новинар? Може ли заједничка влада стално обећати, да ошнати захтежаног пошнати, барем на војеку, не ће дог устанка тражити више и да се ошнати нови кредит те га шнати може сматрати као потица?

На та питања одговорила су сва три заједничка министра: Славнија, Калнокија и Билант.

Заједнички државни министар финансије Славнија одговорио је, да мјесне власти слуху раде, и то нарочито мјером, која одговара односијама. Шнати приходи нијесу ошнати колико се очекивало, и то се има приписати односијама. Осим устанка шкодила је приходима и ланска доша дшнати, те се због не пореза није посве строго ушнати. У осталом неосредни порези носе више, те због тога не ће бити велике разлике у предрачуна. На пошнати рече министар, да је стање народа посвад изјавио осим ошнати крајина, где је устанак дуже времена трајао, те се је народ или разбјегао или ишнати. Кад је војнички закон прогласиен, ошнати се немпр међу мухамедовцима и као да желе дшнати, по та узрочност пошнати све војма, те се мухамедовци сада слабо селе.

Заједнички државни министар рата гроф Билант одговори на прве питање, да се је стање у осталима крајинама ашнати побољшало, јер је устанак ашнати евидан. Кривовије су са свјем заушнати и ошнати од ушнати чета. Ула све то пада ишнати која пушка из зашнати. Поједини разбојници скривају се по гудурама, али се основано може изјави, да ће и ти напатаји на скоро престати. О четврто питању рече, да је влада војнички закон на сваки начин извести. У Босни не ће бити никаквих тешкоћа, и само у Херцеговини могло би се вшнати мало натезати. Рекрутација почеће у најзгодније доба, од прилике у половини Маја, те је већ наређено све што треба, а скрива се са шнати нежеља. Чим се рекрутација ешнати, може се војека умашнати, изравно само мало по мало. И прорачун изшнати је према постепеном ушнати војеке; у новембру и децембру биће доволна најмања доплата војеки. Број рекрута биће сразмјерно врло мали, те ће се ошнати већина слати у комору. На седмо питање рече да је влада на сваки начин ишнати и да ће са предрачунаном сумом изаћи на крају, али не ошнати претпоставка, по којој је предрачуна састављен.

Заједнички државни министар иностраних дјела гроф Калнокија рече најпрви, да се на државној влади и народа у Србији према устанку не може ни ишнати показати. С почетка, до душе, док

се догађаји још нејасни били и док су превратни елементи из постојеће узрочности могли изводити свакојака падања, можда су се и у Србији замјетла пошнати агитација, по народ је према свему томе остао са свјем хладан. А крајевско-српска влада, испуњена чуством својих сусједо-пријатељских дшнати, имала је влада будно око и према тијем ситнијем агитацијама, и доказала је несумњено да није вољна ни да их потпомаже ни да их трни. Шнати се тиче Црне Горе, ту су односија много тежи и много заплетенији. По к ту министар исповиједа како мора признати, да су Њаз и његова влада под најтежим околностима чинили све што је могуће, да народ задрже од свакога компромитијетног дослуха. Како се ошнати устанка све више савијало око граница црногорских, то је истина ишнати пута била, крај свег тога што је Црна Гора поставила кордон, да су ушнати у бјегству прешли преко црногорске границе и тамо у својих рођака и једноплеменика нашла зашнати и потпору. Црногорска влада има на сваки начин обеау, које се она не одриче, те је и сваку реквизицију, коју је наш заступник на Цетињу учинио, уважила и по могућству гадала да задовољи. Но што се тиче дшнати пограничног кордона, мора јој се до изјешнати степена правична индугенција изјави, јер се једне стране земљиште је на тијем крајинама тако да није могуће поставити на њему правичан кордон и тако ошнати да ниједан од расутијех ушнати не може умаши, а друге стране влада црногорска нема на расположењу праву убоју силу него тек врло примитиван административни и полицијски апарат. Зато ми не прекидамо да тражимо све што је Црна Гора обавезала да учини, али би нешнати било одређи Њазу и влади ишнати свједошнати, да су крај свег тога што је положај на њиховијема границама био неоспорно тешак ишнати најбољу вољу показивали да остану коректни, и да к. вр. влада никад нијесу давали никаквог повода обзирнијема жалбама.

Изјештицај је узгред споменуо руске и интеллигентне агитације. Министар не може тачно да каже, није ли у течају устанка било и дшнати од рускога поријекла на узбуњеном земљишту. Но не може се ући у траг никаквој руској агитацији нити се она даје доказати; што се тиче агента царско-руске владе, овај је само радио по добивенијем ушнати у духу ешнати и примирења побуњенијех, што доволно свједочи о његовом правичном држању. Ошнати Ингеза, те је радио и као дошнати неких новина, ушнати је на судско потраживање, јер је оптужен да је стојао у саобраћају с ушнати и да је састављао разни писмена у корист устанка. Тај дошнати живи већ од дуже времена у Дубровнику и ишнати у славено-илском и нама непријатељском духу. Истрага над њим још није довршена. За друге какве иностране агитације нема никаквих доказа. У ошнати догаје министар: да су нашнати односија к свјема иностранијем силама и сада као и влада врло задовољавијех, и ако не напасте какви напшнати догађаји који се не могу предвидјети, имамо основано изјави да ће ти односија и даље такови остати.

Шнати се тиче питања о намјерама владе одшнати будућег односија окупацијних земаља к монархији изјавије министар, да су цијељи и намјере владине ишнати оне, које су владу у своје вријеме побудило да прегне на окупацију. Ниједан

од ошнати разлога, који су побудили владу да те земље преузме, није престао важнати; с тога и не види влада никаквога повода, да мијена своје намјере одшнати крајне цијељи своје. Та цијељ и данас је ишнати као што је била и пријед: да те земље, за које смо ми ишнати жртве подијели, што чвршће прикућимо к себи и да народ тамошњи убједимо, да његов морални и материјални беријет лежи само у приклучењу његовом к Аустро-Угарској. Средства и начине, како ћемо до те цијељи доћи, данас овдје разлагати не би било на свом мјесту. Заједничка влада сама није надлежна да о том одлучује; за то је потребна зрела и свестрана ошнати свјих познанијех фактора.

Министар рата гроф Билант рече, да ће се оне године узети из Босне и Херцеговине свјет 1200 момака за војнике, а у том су броју и они који ће се узети у бшнати.

Делегат гроф Анонкија није с приједлогом никакво задовољан. О развиту устанка и ако је свадан желио је много више чути него што су дошнати свјешнати дешене, а особито био би радо сазнао, да ли је устанку био повод политички који узрок, и који су му фактори били. О држању Србије нема ништа да пријети, али изјавио није задовољан с владањем Црне Горе, која није вршила својих дшнати. Да Црна Гора коректно ишнати, морало би и хајдучка четовање престати; хајдучи, који преко црногорске границе пребјегну, враћају се шнати из Црне Горе свјем свабјесени. У тијем ошнати ма оправдало је питање: не изјавио ли нас на тај начин ишнати Црногорци? Г. гроф могао је ушнати себи ово питање, да је само мало ближе хотио примакнути се истини, а мало мање вјеровати лажнијема вијестима бшнати и нешнати листова. У. Г. Г. Г.

Гроф Калнокија одговори, да је о том далеко претјерано што су новине изјави. Изјавица Црна Гора пошнати је коректно. Пријела тачно и ако је дао сшнати. Да смо баш ми сами кордон повукли, питање је, бшнати ли сшнати Кривовије да по скривенијема стаама не пролазе у Црну Гору.

Август Пулски ушнати је, да ли је истина да се сав народ расекао из Кривовије? Министар Билант одговорио му, да је дошнати један дво ушнатијех фамилија остали завичај, те се влада налази у Црној Гори.

Министар финансије Славнија осврну се на питање грофа Анонкија рече да је узроке устанка ошнати још ошнати, кад се је расправљало о кредиту од осам милиона. И данас морају се признати ишнати узроци, на ишнати да се народ тамошњи навикао пуштом разваданом животу, на му је сад мучно ишнати се у уређенијема односијама, а к томе је још дошла и велика пореза, строг шнати закон, монопол дуван, и т. д. О свему том разложио је говорник за потоних расправа своје напоре и оправдао дшнати своје напоре. Споменуо је тада и то, да се устанак и с поља подржива, али не од влада него од појединих одбора и помоћу њиховијех прогласа. Ишнати је потврдило тај пазор. У ушнати нијесу учествовали римокатолици него већинам православни. Подхватали мухамедовци рекоше, да је устанку узрок војнички закон; дшнати од других вјероисповијести пак кажу, да су узрок порези и друге сличне ствари. Говорник је доказано ишнати пута како је то неосновано. Ушнати је уређена на темелу зак. чл. VI од 1880, а

Листак „Гласа Црногорца“.

КАЊОШ МАЦЕДОНОВИЋ.

Прва паштровска из петнаестог вијека од

† Стј. М. Љубише.

На сред приморја ошнати паштровске ишнати једна влада лука, пушнати жалост, коју дшнати и дан данашњи доу дшнатијех ишнати. То је земаљом бивало кдшнати гдје се народ кшнати на збор и на одлуке, кад је та ошнати слободно и неосновано управљала свим свом.

Четри суђе и дванаест властела, од сваниог елемента по један човјек, слободно и на поређе изабрани, сједели би под једном међом врх ишнати, а остали домаћини један до другог по ишнати, и ту ишнати и судили о најважнијем пошнати. Један ишнати ишнати сваки би пут изишао у једну велику кшнати што је збор закшнати, или суђе осудили.

Сваке године о водоводзе, у узини жста, бирала је кшнати отворито суђе ишнати; предавала им закони, старостшнати, кшнати и сребрни печат; и они би са кшнати кшнати, да ће неумјутно судити, а законе и одлуке зборске ишнати.

Кад их гдшнати 1423 почетком Аврела презаши и превари поморски и једно Вембо да се својеномјесту под закриле кшнати лави свстог Марка, да их тобож Турци не сврши, уговоре писмено

на дробному вијеску, да ће им се оставити у свој шнати старостшнати, и да им се не ће узимати никаквих пореза даншнати новчани на кшнати. Не питај ме како је Векедија своју ријеч одржала, и како је мало по мало кшнати и пошнати ове узгорне слободшнати; то знаш сам, или се лако дошнати можеш. Као момак, хитар а лукав, кад се обшнати и окошнати младој и нешнати цурп, ова јадна понусти мало да нас мало сшнати, док му робњом постане, пак ми већ не одриче ништа.

Један дан пролетни на главној скупштини, коју су сазвали суђе и властела на обшнати мјесту од правде, да подијели претшнати пошнати, дође на ишнати у дошнати и Кањшнати Македонијех, човјек ишнати струка, али жив и ћешан, да би се на ишнати вртло. Мач о шнати, а чешнати на глави, ишнати: „Позов Бог браћо!“ Он је скоро пошнати Млетке, зшнати се сви свјем пошнати ишнати и зшнати; а кад сшнати, почну га суђе расшнати о Млетцима и о гласовима што је тамо сшнати ишнати.

— Имам да причам доста, ако ваљне досади слушати, рече Кањшнати. Како се чу, ја прешнати зшнати шнати тршнати у Млетке и напшнати брод, као оно, узел, ишнати, дшнати и зашнати. Кад дођем тамо, нашла на мене кшнати да ме слабо и гуле. — Од сваке сто першнати да дшнати шнати светому Марку, рече глава од шнати, а један што нешто напшнати патуцаше, дошнати — а нама сушнати ишнати.

— Где тршнати на сто, ако Бога вшнати! то је шнати кад прошнати муку, дангубу и бродшнати. Свиет Марко, хва-

да му и слава, нити једо ни шнати, а ја сам се предао дшнати да му тобож не давам ништа, него да му руку шнати, а он да ме бшнати од Турчина.

— Јешнати ишнати, рече жбир, кад није друго него да му руку дшнати — пак се поче сшнати и рутати. И тако ми данашње царице нећеље, како ми бшнати јаво пошнати сшнати, да не умаче у двор, дошнати га мачем предшнати, пак ми дшнати моја мука на част а њему, ешнати, ниша за дошнати. Те ја онako помашнати по граду обшнати и вратоломшнати док ме добра сшнати нашла на једнога Доброшнати. Поневе ме да ишнати жалбу у једнога шнати, који ми узе дукат да ишнати на шнати артине моје боде. — Стани неких, не питај, да си казашнати разлоге, а он мени опрхо: — ја знам боде кад сшнати него та кад се разбудиш. Нак ме нешнати чути, по шнати малом шнати. Дошнати ја оно ашнати писмо, те ме пошнати с шнати у једну велику кшнати, и рече да чекам. Чекај чекај три дебела сата, док ми се од јада сшнати тут. У неко ашнати дошнати се шнати и ишнати један шнати у шнати хадни каг шнати. Узе ми шнати на руке, стави на шнати шнати, пак тек је прочита рече: — то нијесу напшнати пошнати него хајде од шнати ешнати. — Вшнати: а да чшнати су за рашнати, што ме мучите? — А шнати не окрену, него онako шнати шнати шнати, прошнати: Четрдешнати. — Помислих, који ће их јаво сшнати на једно, док ми ноћа каза да су влада на ишнати — него, рече, хајде док се не разшнати. — Кад дошнати тамо, ишнати шнати: — не суде данас него на шнати, дошнати сшнати.

тра раније. — Сшнати се, а ја не по шнати што по се напшнати јада од шнати до шнати, пак ми се дошнати шнати да шнати. Те ја баш онako без шнати у шнати. Јавошнати један сшнати шнати, него се обшнати и превршнати до шнати. У свашнати ушнати; обшнати Млетке с краја на крају, већ је сшнати ешнати три кошнати а град шнати без шнати; јер тамо свако сшнати до шнати; кад мршнати обшнати, а пред шнати шнати. На шнати на бога вошнати, те ја с шнати код четрдешнати. Ушнати у двор и чекамо у шнати ошнати два дебела сата, док дође један човјек у шнати шнати и шнати, шнати рече да је редовник. Пршнати шнати и дшнати му оно писмо, а он мени: — данас имамо много шнати, него дошнати преко шнати — а пошнати писмо. А сад? Те ја преко шнати, чекај шнати три сата пред шнати, и дошнати Богу молећи га да ми не шнати, док се једном шнати дошнати. Ушнати у једну шнати и дошнати једнога човјек шнати а шнати, кад да су га на шнати шнати. Дошнати шнати ону жалбу шнати, и шнати под шнати шнати шнати, пак ишнати на шнати, а други на шнати, дошнати овај шнати шнати шнати — а што ишнати рече, дошнати шнати шнати, него се шнати јешнати по граду, као шнати шнати шнати. Нак и он у шнати шнати: — дошнати, рече, шнати да те о најмањшнати шнати, јер се шнати тај шнати ошнати. Те ја шнати, кад шнати га шнати, него су шнати шнати шнати. Кшнати, буса, не ошнати се шнати да шнати шнати шнати шнати, док ми се поче шнати шнати у шнати шнати. Онako један шнати шнати, шнати и шнати у једну шнати да се шнати у шнати шнати. Таман да шнати шнати

Уредник и издавател: **Борко Ненакович**